

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS–THURSDAY, VASARIS–FEBRUARY 21, 2019 • Vol. CX NR. 21

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-20-2019

Iki 110-ojo DRAUGO gimtadienio liko 141 diena

Prezidentas V. Adamkus įtrauktas į IIT šlovės galeriją

Vasario 19 d., antradienį, Illinois Institute of Technology (IIT), Čikagoje, vyko iškilminga ceremonija, kurios metu Jo Ekscelencija Prezidentas Valdas Adamkus buvo įtrauktas į IIT Šlovės galeriją (Hall of Fame). Dėl gydytojų sprendimo Prezidentas V. Adamkus negalėjo atvykti į šią ceremoniją, todėl garbingą apdovanojimą jo vardu priėmė LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius.

IIT V. Adamkus baigė 1961 m., įgydamas statybų inžinerijos specialybę. 1999 m. jam buvo suteiktas IIT garbės daktaro vardas. V. Adamkaus nuopelnai JAV aplinkosaugos srityje yra pripažįstami ir įvertinti eile prestižinių apdovanojimų. 1988 m. V. Adamkui suteiktas Tarptautinis gamtosauginis apdovanojimas už išskirtinius nuopelnus tarptautinėje arenoje, jis pagerbtas JAV aplinkos apsaugos agentūros Aukso medaliu bei JAV Prezidento apdovanojimu už pasižymėjimą tarnyboje. Čikagos gyventojams V. Adamkus pažįstamas kaip vienas iš Michigano ežero išvalymo iniciatorių, kuris jo dėka iki šiol yra vienas švariausių Didžiųjų Amerikos ežerų.

Lietuvos Prezidento Valdo Adamkaus į JAV vykusią ceremoniją neišleido gydytojai, todėl garbingu apdovanojimu jis džiaugėsi Lietuvoje.
J. Stacevičiaus nuotr.

ŠIAME NUMERYJE:

Nešventinės mintys
švenčių proga – 3 psl.

„Nupiešiu Lietuvą“: Vasario
16-osios šventė – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Lemonte iškelta Lietuvos trispalvė

Lietuvos Respublikos vėliavos iškilmių dalyviai Lemonto centre.

PLC nuotr.

Vasario 16-osios proga pirmadienį, vasario 17-ąją, Pasaulio lietuvių centro (PLC) ir JAV LB Lemonto apylinkės atstovai iškėlė lietuvišką vėliavą Lemonto miesto centre. Į iškilmes atvyko LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius, Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos, Lietuvių Fondo atstovai, taip

pat grupė Lemonte ir jo apylinkėse gyvenančių lietuvių. Susirinkusieji sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus, išklusė Lemonto mero John Egofske atsiųstą sveikinimą, kurį perskaitė Elytė Rėklaitytė.

Renginio diena pasitaikė puiki, švietė saulė, o susirinkusieji norėjo dar pasikalbėti, pabūti kartu. Kadangi šiais metais LR vėliavos pakėlimas sutapo su JAV federa-

line švente – Prezidento diena, pats meras į renginį atvykti negalėjo. Lemonte, kur gyvena nemažai mūsų tautiečių, Lietuvos trispalvė Vasario 16-osios proga iškeliama kasmet. Ir paprastai kasmet, pagerbdami mūsų šalį, šiame renginyje dalyvauja miesto savivaldybės atstovai.

„Draugo“ inf.

Pasipelnymo troškulys dar nesukūrė nė vieno menininko, bet daugelį pražudė – Washington Allston

Prezidentas V. Adamkus įtrauktas į IIT šlovės galeriją

Atkelta iš 1 psl.

Gyvendamas JAV V. Adamkus aktyviai dalyvavo lietuvių išeivijos visuomeninėje ir politinėje veikloje, rengė protesto akcijas prieš Lietuvos okupaciją, organizavo įvairias peticijas, kurios būdavo įteikiamos ir aukščiausių pareigų JAV federalinės valdžios politikams. 1958–1965 m. buvo „Santaros Šviesos“ federacijos – liberalios krypties išeivijos visuomeninės organizacijos vicepirmininkas, o 1967 m. išrinktas šios organizacijos pirmininku. 1961–1964 m. – JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos narys, Centro valdybos vicepirmininkas, Amerikos lietuvių tarybos (ALT'o) narys. Taip pat buvo aktyvus sporto renginių dalyvis ir organizatorius. Studijuodamas JAV, dalyvavo sporto klubų „Grandis“ ir „Lituanica“ įsteigime, buvo Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (ŠALFASS) pirmininku, organizavo Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės išvykas į Pietų Ameriką ir Australiją, vadovavo Pasaulio lietuvių sporto žaidynių, įvykusių 1983 m., organizaciniam komitetui.

IIT nuo 2014 m. bendradarbiauja su Lietuvoje įsikūrusiu ISM Vadybos ir ekonomikos universitetu. Šios programos rėmuose studentams suteikiama galimybė pusantrų metų praleisti Čikagoje ir įgyti dvigubą bakaluro diplomą. Š. m. vasario pradžioje LR generalinis konsulas Čikagoje M. Bekešius susitiko su IIT prezidentu Alan W. Cramb ir katedrų vadovais. Susitikimo metu buvo aptartos bendradarbiavimo plėtros kryptys ir ryšių užmezgimas su Kauno Technikos ir Vytauto Didžiojo universitetais. IIT yra didžiausias Čikagos technologijų mokslų universitetas, garsėjantis inžinerijos, architektūros, verslo vadybos, taikomųjų technologijų, informacinių technologijų ir teisės programomis. IIT Šlovės galerijoje pagerbiami iškiliausi, mokslui ir visuomenei nusipelnę IIT alumnai.

V. Adamkus: čia mokiausi tikėti laisve ir žmogiškumu

Prezidento Valdo Adamkaus kalba

Gerbiamasis Prezidente Alan W. Cramb, gerbiamieji profesoriai ir dėstytojai, iškilmų svečiai

Esu giliai sujaudintas Jūsų parodyto dėmesio ir pagarbos. Jūsų sprendimą įrašyti mano pavardę į Ilinojaus technologijos instituto šlovės galeriją priimu su pačiu nuoširdžiausiu dėkingumu, lydimas pačių šilčiausių jausmų.

Kitaip ir negali būti – juk būtent tarp šio instituto sienų pabėgo ne vieneri mano jaunystės metai. Priverstinai palikęs tėvynę Lietuvą, čia ne tik mokiausi inžinerijos paslapčių, bet ir stengiausi iš naujo atrasti jėgų tikėti savimi ir šalia esančiais žmonėmis, tikėti laisve ir žmogiškumu, tikėti tiesos ir demokratijos idealais. Šiandien su nuoširdžiu dėkingumu prisimenu IIT dėstytojus ir kolegas studentus, iš kurių gavau būtent šias labai vertingas gyvenimo pamokas.

Nuo to laiko prabėgo daug metų, mokslas ir technologijos pasiekė pažangos ir laimėjimų, kurie kadaise, man čia studijuojant, atrodė neįmanomi. Tarp Ilinojaus technologijų instituto auklėtinių – Nobelio premijos laureatai, pasaulinio lygio išradimų autoriai, žinomi ir visame pasaulyje pripažinti profesionalai. Manau, kad tai – ne tik Instituto istorija, bet ir ateities darbų kryptis: rengti aukštos kvalifikacijos profesionalus, rengti žmones, kurie kūrė JAV ir pasaulio pažangą.

Tačiau tai – ne viskas. Ne mažiau svarbu, kad IIT jauniems žmonėms suteiktų ne tik profesinių žinių, bet ir stiprų moralinį, vertybinį pagrindą. Studentės ir studentai, tapdami aukščiausios kvalifikacijos inžinieriais, matematikais, architektais ar teisininkais, negali nustumti į šalį žmogiškųjų vertybių – pasitikėjimo ir solidarumo, demokratijos ir atsakomybės. Deja, mes neretai matome, kad naujos technologijos be moralinės dimensijos, be vertybinės dimensijos tarnauja ne tik gėriui ir pažangai. Pasaulis šiandien tų pačių technologijų dėka tapo itin pažeidžiamas, o atstumai tarp valstybių ir re-

IIT Prezidentas Alan W. Cramb perduoda atminimo ženklą, skirtą Prezidentui V. Adamkui, LR generaliniam konsuliui Čikagoje M. Bekešiui. LR generalinio konsulato Čikagoje nuotr.

gionų – itin maži, todėl atsakomybė ir pastanga susikalbėti mūsų gyvenime tampa dar svarbesni. Sakydamas „mūsų gyvenime“ mintyse turiu mūsų bendrą gyvenimą – mūsų tautų, valstybių, regionų ir mūsų pasaulio.

Žinodamas Ilinojaus technologijos instituto tradicijas, pats būdamas jo absolventu, tvirtai tikiu, kad ši *Alma Mater* ir toliau išliks stiprių profesionalų kalvė, kurioje žmonės kartu su diplomais gaus ir pačias tikriausias žmogiškumo ir vertybių pamokas. Neabejoju, kad Instituto istorija ir ateityje bus rašoma gabių žmonių prasmingais darbais, skirtais savo valstybei ir visam pasauliui.

Nuoširdžiai linkiu sėkmės visiems, einantiems šiuo keliu! Dėkoju Jums už suteiktą garbę būti įrašytam į šlovės galeriją ir dėkoju likimui už tai, kad visą gyvenimą galiu vadintis Ilinojaus technologijos instituto auklėtiniu. Ačiū Jums ir kuo geriausios kloties!

2019 m. vasario 19 d.

P.S. Išsamų pokalbį su V. Adamkumi apie jo studentavimo laikus ir šio pagerbimo reikšmę Prezidento gyvenime skaitykite viename artimiausių „Draugo“ numerių.

LR generalinio konsulato Čikagoje ir „Draugo“ inf.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA **\$250.00**
JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**
Pirma klase – **\$340.00** • kartą per savaitę **\$240.00**
[Kanadą] – metams **\$390.00** (USD) • 1/2 metų **\$210.00** (USD) • 3 mėn. **\$110.00** (USD)
[Lietuvą paprastu paštu] – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**
Internetinė prenumerata – metams **\$99.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**
[Kanadą] – metams **\$150.00** (USD) • 1/2 metų **\$120.00** (USD) • 3 mėn. **\$75.00** (USD)
[Lietuvą] – metams **\$70.00**

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.
Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

NUOMONĖS IR KOMENTARAI

Ar išgelbėsime Lietuvą būsимoms kartoms?
Mintys švenčiant Vasario 16-ąją

VITALIJA DUNČIENĖ

101-ąjį savo gimtadienį Lietuva šventė labai iškilmingai: įvairiausios eisenos po Vilnių, specialios Mišios Vilniaus arkikatedroje bazilikoje, iškilų žmonių paminklų lankymas, 70 laužų deginimas, nemokamas transportas Vilniaus mieste, iškilmingos politikų sveikinimo kalbos, įvairūs koncertai ir gausios žmonių minios. Džiaugiasi širdis visa tai matant. Širdyje nejučia kyla nuoširdus dėkingumas mūsų protėviams, Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akto signatarams, visiems to meto Lietuvos žmonėms. Kas žino, kokiai valstybei ir tautai mes šiandien save priskirtume, jeigu nebūtų iškilę tokių asmenybių, nulėmusių mūsų valstybės ir kiekvieno lietuvių ateitį.

Šventės panaudojimas agitacijai

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė sveikinimo kalboje perspėjo Lietuvos žmones būti budriems dėl Lietuvos vidaus priešų, palikdama kiekvienam Lietuvos žmogui spėlioti, kas tie Lietuvos vidaus priešai yra ir kaip nuo jų reikėtų saugotis.

Tuo tarpu prof. Vytautas Landsbergis, sveikindamas Lietuvos žmones Vasario 16-osios proga iš Signatarų namų balkono, nurodė ir Lietuvos priešus. Visi, kurie rengia referendumą, norėdami išsaugoti lietuvių Lietuvos valstybei, yra Lietuvos vidaus priešai. Prof. V. Landsbergis būsimą referendumą dėl galimybės etniniam lietuviams išlaikyti Lietuvos pilietybę pabrėžtinai vadina „referendumu dėl daugybinės pilietybės įteisinimo“, o patį procesą pavadino „apgaule, pokštu, aklu balsavimu, cirkuliu“. Profesorius perspėjo Lietuvos žmones, kad referendume pritarus galimybei lietuviams išlaikyti Lietuvos pilietybę, Lietuvai kiltų grėsmė, nes „...nejuntantiems dabarties Lietuvai jokių pareigų bus pasiūlytos didžiosios pamatinės teisės, pavyzdžiui, piliečių teisė spręsti svarbiausius Lietuvos reikalus“.

Skaitykite daugiau: <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/landsbergis-valdžioje-vel-uzsisukovietinis-vaiku-darzelis.d?id=80387835>

Į dabartinės valdžios, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) paraginimus visoms Lietuvos partijoms, visuomeniniams judėjimams vieningai referendume pritarti galimybei etniniam lietuviams išlaikyti Lietuvos pilietybę, konservatorių iškiliausi veikėjai V. Landsbergis, A. Ažubalis, L. Kasčiūnas sureagavo atvirkščiai. Jie deda visas pastangas, kad referendumas dėl galimybės lietuviams išlaikyti Lietuvos pilietybę būtų sužlugdytas. Jūs galite internetinėje naršyklėje įrašyti paminėtų konservatorių pavardes, pridėti žodžius „dviguba pilietybė“ ir patys išvysite jų platinamus mitus „apie daugybinės pilietybės įteisinimo pavojus“ Lietuvai ir kiekvienam Lietuvoje gyvenančiam lietuviui.

Žinoma, nuo paminėtų konservatorių neatsilieka ir kiti Lietuvos „intelektualai“. Štai kaip buvęs „Tarybinio mokytojo“ redaktorius, tarybinės „Tiesos“ žurnalistas, Lietuvos liberalų partijos narys Rimvydas Valatka savo straipsniuose vaizdingai pristato referendumo „dėl galimybės išlaikyti Lietuvos pilietybę“ organizatorius: „Visas pilkasermėgis Lietuvos politinis isteblišmentas ir PLB karėivija kaip žvirbliai, per speigą radę šviežią arkliąšūdį, čirškia apie daugybinę pilietybę kaip panacėją nuo visų tautinių lietuvių ligų“.

Skaitykite daugiau: <https://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rimvydas-valatka-desakralizuoti-lietuvos-pilietybe.d?id=80389965>

Kaip matome, svarbiais Lietuvai klausimais tiek liberalai, tiek konservatoriai sutaria.

Opozicija pastoviai blokavo bet kokias valdančiųjų pastangas palengvinti šio referendumo sąlygas, vis apkaltindami juos valstybės pamatų griovimu. Atrodo, kad jie turėtų džiaugtis savo pasiekimas: referendumas vyks tokiomis sąlygomis, kurios rea-

listiškai garantuoja referendumo neįvykimą. Norint, kad referendumu metu siūlomas pakeitimas būtų priimtas, reikia daugiau kaip pusės visų – ne tik dalyvaujančių balsavime, bet balsuotojų sąrašuose esančių piliečių pritarimo. Žinant, kad rinkimuose dažniausiai dalyvauja 30 proc. rinkėjų, nesunku įsivaizduoti šio balsavimo baigtį. Atrodo, kad konservatoriai galėtų patylėti, palaukti, suteikti galimybę žmonėms pareikšti savo nuomonę. Nelabai suprantu, kokia jėga verčia minėtus politikus įsijungti į tokią agitacinę veiklą prieš išeivijos lietuvių? Supraskime iš anksto, kad minėtų politikų lūpomis platinami visokiausi mitai apie „daugybinės pilietybės įteisinimo pavojus“ smarkiai įtakos konservatorių pasekėjų ir gerbėjų balsavimą ir nulems referendumo rezultatus. Gal šių politikų didžiausia svajonė yra, kad referendumas įvyktų, bet kad balsavimo rezultatai jiems suteiktų galimybę pasigirti: „Lietuvių Tauta atmeta svetur gyvenančius tautiečius, kaip kokį kliuvinį, trukdantį Lietuvoje pilnai įdiegti globalizmo ideologiją“.

Lietuvos valstybę kuria tauta

Lietuvos Respublikos Konstitucijos patys pirmieji straipsniai kalba apie Tautos svarbą Lietuvos valstybėje. Pvz., antrajame straipsnyje sakoma: „Lietuvos valstybę kuria Tauta. Suverenitetas priklauso Tautai“. Logiškai galvojant, jeigu Lietuvos valstybę kuria tauta, tai Lietuvos valstybė turėtų ypatingai, išskirtinai rūpintis lietuviams – valstybės kūrėjais. Jeigu valstybės suverenitetas priklauso nuo tautos, tai nors ir naikinant „mikroskopines“ tautos daleles, naikinamas pats Lietuvos valstybės suverenitetas – pati valstybės egzistencija. Latvijos politikai be jokių referendumų nutarė, kad Latvija visada globos ir saugos etninius latvius; visada juos laikys savais ir niekada neatims iš jų Latvijos pilietybės, netgi jiems priėmus kitos valstybės pilietybę. Kodėl lietuvių tautos įgalioti politikai nesugebėjo pasimokyti iš latvių? Kaip atsitiko, kad lietuvių tauta suteikė teisę savo valdžiai naikinti save – t.y. naikinti Lietuvos valstybės suverenitetą ir jokie Konstitucinio Teismo (KT) teisėjai nematė problemos šiame savi-naikos procese?

Globalizmo ideologija nepalieka vietos tautoms

Ieškant atsakymų į anksčiau keltus klausimus, ateina liūdnas suvokimas. Dauguma Lietuvos politikų yra pasidavę globalizmo ideologijai. Šios ideologijos žargone neegzistuoja sąvokos „tauta ir tautiškumas; tauta ir valstybė“. Šios ideologijos įtakoti Lietuvos politikai ir Seimo narių paskirti 9 metams Lietuvos KT teisėjai pasirinko ignoruoti LK pirmuosius straipsnius apie Lietuvos tautos svarbą Lietuvos valstybės egzistencijai. Jie „užmiršo“, kad jie buvo lietuvių Tautos išrinkti dirbti Lietuvai... Tautai, o ne rūpintis sėkmingu SAVO kopimu karjeros laipteliais link Europos Sąjungos parlamento, garbės, svetimųjų pagyrimo. Lietuvos politikams nusprendus, kad Lietuvos valstybės suverenitetui nėra reikalingi lietuviai, kitokios baigtys, sprendžiant lietuvių Tautos likimą, tikėtis nebuvo galima. Pavienių politikų bandymai sustabdyti išvykusių lietuvių naikinimą susilaukdavo aršios kritikos ir pasipriešinimo iš aukštesnės pareigas užimančių politikų – neliko kito kelio, kaip šią tragišką lietuvių Tautos ir valstybės istoriją užbaigti referendumu.

„Neišsprendžiama dvigubos pilietybės“ problema tenkino politikus. Jie galėjo naudoti „emigrantų kortą“ kiekvienoje savo rinkiminėje kampanijoje. Žurnalistai sėkmingai manipuliavo emigrantų ir gyvenančių Lietuvoje jausmais, provokuodami bjaurias tautiečių tarpusavio rietenas internetinėje žiniasklaidoje, dėl ko kildavo straipsnių skaitytumą, laikraščių reitingai...

Politikai turėtų rodyti pavyzdį, vadovauti, organizuoti, įkvėpti savo Tautą žygdarbiams. Žinome visi, kaip tai vyko ir kokių rezultatų pasiekėme. Pikti, įtarūs, persunkti pavydo, trokštantys keršto, ne-

Vasario 16-oji Vilniuje.

J. ir V. Dunčių šeimos archyvo nuotr.

pasitikintys vieni kitais, išgąsdinti visokiausiu mitų apie išeivių slapto užmačias apvogti, pasinaudoti, apgauti – visi, iš kurių dar neatimta teisė balsuoti, eis pavasarį prie balsavimo dėžių, bandydami atsakyti į klausimą: „Ar Lietuvos valstybės suverenitetui yra svarbi/reikalinga lietuvių tauta, ar ne?“ Šiuo referendumu bus galutinai sprendžiama ne tik išeivių, bet kiekvieno lietuvių ir Lietuvos valstybės likimas. Ar įvyks stebuklas? Ar mes galėsime nusipurtyti primestus stereotipus ir nepasiduoti savo emocijoms? Ar mes galėsime susivienyti ir pasakyti sau ir Lietuvos politikams: „Mes, lietuviai, esame reikalingi vieni kitiems ir mes reikalingi Lietuvai – vardant tos Lietuvos?“ Ar mes akylai klausysime savo politinių dievaikių agitacijos, užmiršdami, kad Lietuva, lietuvių Tauta, Lietuvos suverenitetas yra svarbiau už atskiro politiko karjerą.

Stebuklas prieš 101 metus

Vasario 16-osios minėjimo renginiuose man didelį išpūdį padarė teatralizuota signatarų eisena Vilniaus miesto gatvėmis. Jie buvo šalia, tarp Lietuvos žmonių, nebylūs, bet... esantys kartu – padarę viską, kad Lietuvos valstybė turėtų ateitį. Tyli jų laiky sena mane paskatino paspėlioti: ar šių dienų lietuvis nenurašytų jų kaip netinkamų spręsti Lietuvos ateitį? Juk dauguma jų turėjo carinės Rusijos pilietybes, buvo baigę mokslus Maskvos, Peterburgo, Varšuvos universitetuose. J. Basanavičius turėjo Bulgarijos pilietybę ir buvo aktyvus tos valstybės politiniame gyvenime... Šiuos žmones žygdarbiams įkvėpė Lietuva, o jų siekiams netrukė politikai, vadinami juos netinkamais, nereikalingais, išdavikais, sugadintais... Kartu, būnant vieningais, palaikant vieniems kitus, buvo pasiekti stebuklai mūsų šalies gyvenime, kurių rezultatais mes visi šiandien galime džiaugtis. Referendumas parodys, ar šios kartos lietuviai gali susivienyti dar vienam stebuklui.

Balsuotojo klausimai agitatoriams

Politikai žaidžia žmonių, tautų, valstybių likimais. Stebėkime. Ir būkime pasiruošę pastebėti vilkus ėriukų kailiuose.

Paklauskime agitatorių, dedančių tiek daug pastangų, kad referendumas neįvyktų: „Ar tikrai Lietuva nebeturi pavojingesnių ir klastingesnių priešų už į užsienį ekonominių negandų išguitą lietuvių, kad jūs dedate tiek daug pastangų juos sunaikinti?“ Ar tikrai manote, kad VISI svetur gyvenantys Lietuvos piliečiai, turintys teisę Naujamiesčio apygardoje balsuoti už vieną Seimo narį, pakeis Lietuvos žmonių siekius „sprendžiant svarbiausius Lietuvos reikalus“? Ar tikrai nesuprantate, kai piktinatės, kad žmonės moka mokesčius į tos šalies biudžetą (ir naudojami jais), kur gyvena ir dirba, o ne ten, kurios šalies pilietybę turi?

Nukelta į 10 psl.

SKAITYBĖS KELIAS

1949-ieji metai – lietuvių skautų pradžia Čikagoje

ALĖ NAMIKIENĖ

„Jeigu šiandien ir nebėra tų, kurie atidarė Čikagos skautų istorijos lapą, jų vietoje žengia gretose kiti, amžinai tęsdami skautų Pirmūnų Lietuvoje pradėtą Gerojo Darbelio žaidimą – skautišką gyvenimą“, – 1957 m. rašė ps. fil. Liūtas Grinius, lietuvių skautų Čikagoje pradininkas, Lietuvos Prezidento Kazio Griniaus sūnus.

1948 m. lapkričio mėn. lietuvių dienraščiuose „Draugas“ ir „Naujienos“ buvo išspausdintas Liūto Griniaus pranešimas: „Sesės, broliai skautai, sekantį sekmadienį, lapkričio 7 d., 2 val. p.p. Ponų Lenkauskų bute, 946 W. 59 Street, šaukiama skautų-čių sueiga“. Sueigoje dalyvavo vienuolika skautų – Liūtas Grinius, pradininkas; Vytautas Petrauskas, vėliau pirmos skautų skilties skiltininkas; Marytė Kumpikaitė (Karalienė), vėliau pirmos skautų skilties skiltininkė; Valerija Kristopaitytė (Plepienė); Algirdas ir Vytautas Pačkauskai; Vita Sruogytė; Eleonora Lenkauskaitė (Šalčiūnienė), Amerikoje gimusi ir tuo metu priklausiusi amerikietėms skautėms; Danguolė Variakojytė, Jurgis Savaitis ir Leopoldas Trečiokas.

1949 m. pradžioje pirmąją skautų „Sakalų“ skiltį sudarė: Vytautas Petrauskas, Liūtas Grinius, Algirdas ir Vytautas Pačkauskai, Gintautas Sabaitis, Romas Povilaitis, Jonas Vazbys, Feliksas Kristopaitis ir Romas Bartuška. Netrukus išsikūrė ir antra skautų skiltis – „Lapiniai“. Skautus vyčius steigiamojo sueigon „Draugo“ birželio 18 d. numeryje pakvietė Romas Fabijonavičius-Fabijonas. Pirmoji sueiga vyko liepos 3 d., sudaryta „Šarūno“ draugovė, vadu išrinktas Eugenijus Vilkas, vėliau Lietuvių skautų brolijos vyriausias skautininkas, Akademinio

skautų sąjūdžio vadijos pirmininkas. Šalia pirmosios skautų „Lapių“ skilties netrukus įsisteigė „Kregždės“. Tuoj suorganizuota jaunesniųjų skautų draugovė su d-ke Vanda Fabijonavičiūte (Šliūpiene) ir globėja E. Palokiene. Vyresniųjų skautų „Šatrijos Raganos“ būreliui vadovavo Marytė Bareikaitė (Remienė). Į JAV atvyksta

Ps. fil. Liūtas Grinius.

Nina Grigaliūnienė ir jungiasi į darbą Čikagoje, kurioje lietuvių skautų ir skautų jau daugiau kaip šimtas.

Vasario 16-osios minėjime pirmą kartą lietuviai skautai dalyvavo uniformuoti, padėjo rinkti aukas. Pirmoji vieša iškilmingoji visų skautų sueiga ir laužas vyko liepos 30 d. Marquette Parke, sutraukę didelę žmonių minią. Tarp svečių buvo LR generalinis konsulas dr. Petras Daužvardis, Juzė Daužvardienė, po metų tapusi skautų

„Aušros Vartų“ tunto globėja, Ona Zailskienė, vėliau Seserijos vyriausioji skautininkė, tarybos pirmininkas Kazys Palčiauskas, Aleksandras Plateris. Šioje sueigoje skauto įžodį davė Jonas Variakojis, o skautų tuntininkė paskirtoji s. Nina Grigaliūnienė pirmuoju įsakymu leido duoti jaunesniosios skautės įžodį Austei ir Indrei Palokiutėms, skautės įžodį – Nijolei Jasėnaitei ir Danguolei Variakojytei. Ši diena laikoma „Aušros Vartų“ tunto įkūrimo diena. Tuntininkė Nina Grigaliūnienė savo pranešimo pabaigoje Skautų seserijos vyriausiajai skautininkei Juozei Vaičiūnienei rašė: „Baigdama turiu pareikšti, kad tuntas kūrėsi entuziastiškai. Jei buvome nutolusios nuo tikro skautavimo, tai nors savo organizavimosi veikimu parodėme Čikagos visuomenei, kaip mes ilginės savo Tėvynės, kaip mes ją mylime, kad skautai yra ne tik Amerikoje, bet tokius turėjo ir mūsų mažoji Lietuva“.

Skautų „Žalgirio“ tunto įsteigimas, sujungiant kelias draugoves Čikagoje, įvyko rugpjūčio 25 d., tuntininkas – ps. Liūtas Grinius. Vėliau tunto vardas iš „Žalgirio“ pakeistas į „Lituanica“ (1951 m. sausio 5 d.).

Ypatingi naujame krašte kūrimosi metai. Vos užgesus pirmajam laužui Marquette Parke, rugpjūčio 10 d. Juzės Daužvardienės kvietimu skautai ir skautės dalyvavo Čikagos miesto geležinkelio sukakties parodoje. Dainas ir tautinius šokius paruošė Nina Grigaliūnienė. „Chicago Sun Times“ patalpino jaunimo nuotrauką ir gražiai paminėjo jų pasirodymą. Tautos šventės proga, rugsėjo 8 d., skautai ir skautės dalyvavo mišiose Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke. Šv. Mišias aukėjo s. kun. Juozas Vaišnys SJ, giedojo skautų choras. „Marija, Marija“ giesmės metu skautai nešė gėles prie Marijos altoriaus. Tuoj po pamaldų vyko skautininkų ra-

S. Nina Grigaliūnienė.

movės steigiamoji sueiga.

Verčiant jau byrančius „Aušros Vartų“ ir „Lituanicos“ tuntų leidinėlių lapus, pagal kuriuos sudėtas šis straipsnelis, radau tų kūrimosi metų skautų antrosios – „Lapinių“ skilties – skauto Antano Dundzilos, vėliau LSS tarybos pirmininko, eilėrašį „Tremtinio skauto dalia“, kurio paskutiniu punktelio baigiu šiuos brangius prisiminimus.

*Mus skautybė sujungus į būrį,
Laužams degant tvirtais padarys,
Dievo, Tėviškės, Artimo būvį
Per tremties stovyklas išlaikys!*

Su skautišku dėkingumu prisimename lietuviškąją skautybę Čikagoje kūrusius Pirmuosius. Sveikiname, džiaugiamės ir didžiuojamės dabar jaunimui skautišką kelią rodančiais „Lituanicos“, „Nerijos“, „Aušros Vartų-Kernavės“ tuntų ir Čikagos vietininkijos vadovais.

Nuotraukos iš A. Namikienės 1979 metais ruoštos „Aušros Vartų“ knygos.

Pirmoji naujųjų metų R. Meilutytės skilties sueiga

VYR. SK. KAND. SOFIA LIUBINSKAITĖ

AVK Čikagos vyresniųjų skautų kandidačių skiltis susitiko globėjos namuose prieš man, sesei Sofijai, išskrendant namo į Prancūziją. Sueigoje dalyvavo taip pat 3 kitos kandidatės: Alana Jodwalytė, Veronika Puidokaitė ir Tessa Papartytė.

Aušros Vartų/Kernavės tunto vyr. sk. kandidatės (sėdi iš k.): Veronika Puidokaitė, Alana Jodwalytė, Sofia Liubinskaitė. Stovi (iš k.): kand. globėja Gilė Liubinskaitė, vyr. sk. kand. Tessa Papartytė ir tiekimo skyriaus vadovė Loreta Jučienė.

Pradžioje nusifotografavome, nes visos buvome su išieginėmis uniformomis. Tada sesė Loreta Jučienė mus mokė žaidimo su kamuoliu, kuris ugdo bendravimą ir veikimą kartu. Sesė Loreta taip pat parodė kraičio, sudėto sesės Rimos Lintakaitės, pavyzdį. Dabar galime pagalvoti, kaip mes paruošime savo kraičį.

Su sesė Loreta kalbėjome apie svarbiausius kandidatavimo punktus. Vienas jų – „Grażink skolą“. Kiekviena sesė yra skolinga savajai bendruomenei. Mums tai reiškia gražinti skolą lietuvių skautėms. Pakartojom šūkį, pasisveikinimą ir apibūdinome skautų įstatus. „„Geležinis““ punktas yra „skautė sąžiningai atlieka visas savo pareigas“. Pradėsime mokytis atmintinai vyresniųjų skautų įžodį. Prisiminėme skautų idealogiją ir ką reiškia „tarnyba Dievui, tėvynei ir artimui“. Vyresnės skautės stengiasi pažinti save; tarnauti kitiems; laivinti atsakomybės, drausmės, teisingumo jausmą; mokytis dirbti darbą ir suprasti savo pareigas. Suprantam, kad davus vyresniosios skautės įžodį, nereikia, kad turime būti vadovės jauniesiems, bet turime būti pavyzdingos.

Sesė Loreta Jučienė priklauso tiekimo skyriui – ji tiesiogiai neruošia skautų, bet rūpinasi ženklais, virvutėmis, apdovanojimais ir kaklaraiščiais. Ji dirba bendram skautiškam labui. Prisiminėme, ką reiškia vyresniųjų skautų ženklas ir kodėl Gabijos ugnis mums yra brangi. Vyresnė skautė saugo lietuviškąją, skautiškąją ugnį savo širdyje. Aptarėme uždavinius, kurie turi būti atlikti prieš stovyklą.

Sesų kandidačių išvyka į tautodailės institutą, kur joms s. Aldona Rauchienė aprodė lietuviškus meno dirbinius, tautinius drabužius, juostas ir kitokius dirbinius. Iš k.: Aldona Rauchienė, Gilė Liubinskaitė, Tessa Papartytė, Rūta McCartan ir Veronika Puidokaitė. Gilės Liubinskaitės nuotr.

Išsirinkom skilties vardą – R. Meilutytės skiltis. Rūta Meilutyte yra olimpinė plaukikė, ji jauna, veržli ir niekad nepasiduoda. Mano tetos, sesės Gilės Liubinskaitės, kuri yra mūsų globėja, prašymu, perskaitėme santrauką apie paskutinę sueigą, skirtą Lietuvos istorijai. Aš taip pat skaičiau savo santrauką apie Kūčias, nes jas padėjau organizuoti.

Mes pasižadėjome palaikyti ryšius. Dėkojame sesei Loretai Jučienei, kad taip gražiai mums išaiškino, ką reiškia būti vyresne skaute.

Vertė s. Gilė

TELKINIAI

LONG ISLAND, NY

Rimas Vaičaitis.

R. Vaičaičio
eilėraščių vakaras
RENATA PETRAUSKIENĖ

Vasario 2-osios vakarą Aleksandros Kazickienės lituanistinė mokykla Long Island, NY, lietuvius ir visus mylinčius poeziją pakvietė į Rimo Vaičaičio 2-ojo eilėraščių rinkinio „Toliai“ pristatymo vakarą.

Rimas Vaičaitis – lietuvių išeivijos mokslininkas, Columbia universiteto profesorius emeritas, visame pasaulyje pripažintas aviacinės ir kosminės inžinerijos specialistas, Lietuvos mokslų akademijos užsienyje narys, Kauno technologijos universiteto garbės daktaras. Šalia skaičių, formulų, lygčių, teorijų jis netikėtai atrado kūrėjo talentą, atrado poeziją. Baigęs universiteto profesoriaus karjerą, pajuto lyg tuštumą, atsirado daugiau laisvo laiko, vis dažniau mintimis ėmė grįžti į prabėgusias vaikystės dienas, jaunystę, tėviškę. Nostalgijos mintys sugulė eilėmis.

Pirmuosius savo eilėraščius R. Vaičaitis nušuntė į Lietuvą, į Šakius, savo pažįstamoms mokytojoms lituanistėms, kurios jau buvo išleidusios eilėrašių knygas. Paragintas jų, ėmė rašyti. Taip 2016 m. išėjo pirmasis eilėraščių rinkinys „Kryžkelės“. Ilgesio motyvai, tėviškos peizažos tęsiami ir antrašame rinkinyje „Toliai“, kuris pasiekė poezijos mylėtojų rankas 2018 m. Jau pats pavadinimas labai simboliškas. Toli, bet kartu ir taip arti. Toli, ten, gimtoji žemė, o taip arti širdyje, prisiminimuose.

Skaitydamas rinkinio „Toliai“ eilėraščius pasijunti, lyg esi kviečiamas pasivaikščioti po tėviškos laukus, „kur smilgos išikibęs žiogas snaudžia...“, praeiti pro sodybą, kurią „saugo žali jovarai...“

Nostalgija persunktas kiekvienas rinkinio lapas, vis grįžtama ten, kur prabėgo vaikystė, į tėviškę, į jaukiausią ir mieliausią kampelį žemėje. Eilėraščiuose džiaugiamasi žmonių artumu, bendryste, žmogaus dvasios vingiais. Kviečiama svajoti, skristi ir nepamiršti to, kas žmogiška.

Vakaro metu A. Kazickienės lituanistinės mokyklos mokytojos, skaitydamos R. Vaičaičio eilėraščius, stengėsi perteikti tą gimtines ilgesį, tėviškos peizažo grožį, žmonių artumą, meilės dvasią. Eilėraščių žodžius lydėjo Lietuvos gamtos vaizdai bei lyriška muzika.

Džiaugiamės savo bendruomenės rate turėdami buvusį Šiaulių dramos teatro aktorių Kęstutį Jančūną. Profesionalaus aktoriaus skaitomi humoristiniai eilėraščiai suteikė vakarui linksmų atspalvių.

Profesorius Rimas Vaičaitis susirinkusiems vakaro svečiams papasakojo apie savo gyvenimo kelią, kuris prasidėjo Lietuvoje, Šakiuose. 1960 m. jis atvyko į Ameriką. Praėjus porai metų tapo Illinois universiteto studentu. Savo mokslinę ir pedagoginę veiklą pradėjęs Illinois universitete Aeronautikos inžinerijos katedroje, nuo 1970 m. tęsė Columbia universitete (New Yorke). R. Vaičaitis yra šio universiteto Garbės profesorius.

Nuo 1977 m. – Gugenheimo lėktuvų struktūros instituto direktorius. 2000–2006 m. buvo Statybos ir mechaninės inžinerijos katedros ir laboratorijos vedėjas.

1974–1977 m. dirbo konsultantu Nacionalinės aeronautikos ir kosminės erdvės tyrimo administracijoje (NASA), Reaktyvinių variklių laboratorijoje, sprenddamas svarbias terminės izoliacijos virpesių problemas kosminiuose erdvėlaiviuose.

R. Vaičaitis su Lietuvos mokslininkais bendradarbiauja nuo 1976 m. Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, paskaitas ir pranešimus skaitė Vilniaus universitete, Lietuvos mokslų akademijoje, VGTU, KTU.

1990 m. įsteigė stipendijų fondą Lietuvos studentams (PLB fondas). Savo lėšomis įsteigė stipendijas studijuojantiems mechaniką KTU, taip pat sudarė galimybę keliems jauniems Lietuvos mokslininkams stažuoti Columbia universitete. Jo pastangomis buvo įsteigtos stipendijos ir jauniems Lietuvos muzikams, menininkams bei kitiems asmenims, skatinant juos pasilikti Lietuvoje.

Klausydami gerbiamo profesoriaus pasakojimo apie jo gyvenimo kelią ir veiklą, patys didžiavomės, kad šalia mūsų yra tokių talentingų, atsidavusių Lietuvai žmonių.

Baigiantis vakarui ir linkint R. Vaičaičiui kū-

A. Kazickienės lituanistinės mokyklos mokinė Greta Anselm skaito Rimo Vaičaičio eiles.

Renginio dalyvė varto Rimo Vaičaičio poezijos knygelę „Toliai“.

Renginio organizatorės A. Kazickienės lituanistinės mokyklos mokytojos dėkoja Rimui Vaičaičiui. Jolantos Vilčinskienės nuotraukos

Renginio dalyvė varto Rimo Vaičaičio poezijos knygelę „Toliai“.

A. Kazickienės lituanistinės mokyklos mokytoja Ramunė Kurbanovienė skaito Rimo Vaičaičio eiles.

rybingų metų ir naujo eilėraščių rinkinio, profesorius prasitarė, kad jau turi pluoštelį naujų eilėraščių, tad lieka tik laukti...

Renata Petrauskienė – A. Kazickienės lituanistinės mokyklos mokytoja.

Renginio organizatorės A. Kazickienės lituanistinės mokyklos mokytojos dėkoja Rimui Vaičaičiui. Jolantos Vilčinskienės nuotraukos

MUNDELEIN, IL

Šventė prasidėjo valstybinių vėliavų įnešimu ir JAV bei Lietuvos himnų giedojimu.

Žanetos Steponavičienės nuotr.

„Nupiešiu Lietuvą“ – Vasario 16-osios šventė

Prie dainuojančių Gedimino lituanistinės mokyklos vaikučių prisijungė ir mažoji Ananda Damašius.

R. Lapas nuotraukos

Knygos „Mes lietuviai“ autorius Robert Bakshis (k.) ir Vidas Kazlauskas.

Susitikti, paminėti svarbią Lietuvai ir visiems lietuviams datą – Vasario 16-ąją, pasižiūrėti parengtos vaikų ir jaunimo programos, pasikalbėti ir pasilinksinti, o taip pat įsigyti autoriaus Robert Bakshis knygą „Mes lietuviai“ – tai buvo svarbiausios priežastys, šeštadienį, vasario 16 dieną subūrusios Čikagos šiaurinėje dalyje gyvenančius lietuvius.

Daugelis iš jų yra JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Waukegan-Lake County apylinkės nariai. Į svarbios Lietuvos valstybinės šventės minėjimą, surengtą kartu su šiaurinėje Čikagos dalyje veikiančia Gedimino lituanistine mokykla (GLM), kurioje mokosi jau net 47 vaikai, susirinko nemažai tautiečių. Tarp jų buvo jaunų šeimų, kurių vaikai lanko šeštadieninę mokyklą.

Šventė surengta Santa Maria del Popolo parapijos centre, kur paprastai savaitgaliais vyksta pamokos Gedimino lituanistinės mokyklos mokiniams, o kartą per mėnesį – lietuviškos šv. Mišios.

Svečiai – net iš Wisconsino valstijos

Sporto salėje stovėjo baltai padengti stalai, sieną puošė linksmi trispalviai balionėliai, o scena buvo tapusi šeštadieninės mokyklos mokinių piešinių parodos stendu. Darbelių tema – „Nupiešiu Lietuvą“. Taip buvo pavadinta ir šventė, į kurią tą dieną visi susirinko.

Ją pradėjo Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje (LŠSI) atstovai, įnešdami JAV ir Lietuvos Respublikos valstybines vėliavas. Nuskambėjo abiejų šalių himnai. Mokyklos direktorė Jurinta Gonta

Grakštus „Rusnės“ šokis.

pristatė šventės svečius, tarp kurių – LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Vesta Valuckaitė, knygos apie Waukegan-Lake County bendruomenę ir jos istoriją autorius Robert Bakshis, Lietuvių Fondo (LF) tarybos pirmininkė Audro-

nė Pavilčius Karalius, laikraščio „Draugas“ vyriausioji redaktorė Ramunė Lapas, Milwaukee lituanistinės mokyklos „Nauja karta“ direktorė Kristina Puotkalytė-Gurgel, mokiniai bei tėveliai. A. Pavilčius Karalius GLM įteikė 8 000

dolerių, kuriuos skyrė LF ir pakvietė prisijungti prie gausios Fondo šeimos.

„Draugo“ viltys – jaunieji lietuviai

Sveikinimo žodį sakiusi R. Lapas kreipėsi į visus, bet labiausiai į mokyklos vaikus, kuriuos paragino perimti ir puoselėti kovotojų už Lietuvos laisvę vertybes. „Mes, redakcijos nariai, taip pat perėmėme ir tęsiame darbus tų, kurie prieš 110 metų pradėjo leisti laikraštį. Gal kada nors jūsų vaikai ir anūkai, atsivertę suskaitmenintą 'Draugą', suras pasakojimą apie jus. O gal šioje salėje yra maža mergaitė ar berniukas, kurie perims seniausią pasaulyje leidžiamą lietuviško laikraščio redagavimą“, – sakė „Draugo“ vyr. redaktorė. Ji pakvietė moksleivius ir jų mokytojus bei tėvelius aplankyti laikraščio redakciją, kuri yra įsikūrusi 1957 metais statytame pastate.

Tauta – tai šeima

JAV LB Waukegan-Lake County apylinkės pirmininkas Gintautas Steponavičius sakė: „Mūsų bendruomenės šūkis – 'Viena tauta – viena šeima'. Mes taip jaučiamės, tokie ir norime likti“. Jis perskaitė JAV LB krašto valdybos pirmininko Arvydo Urbanavičiaus sveikinimą.

Knygos „Mes lietuviai. A History of the Waukegan-Lake County, Illinois Lithuanian American Community“ autorius R. Bakshis, trumpai pristatydamas knygą sakė, kad jo seneliai į JAV atvyko 1912 metais. Svečias ragino susirinkusius stengtis suspėti užrašyti vyriausių šeimos narių pasakojimus apie savo giminės ir šeimos istoriją.

Nukelta į 10 psl.

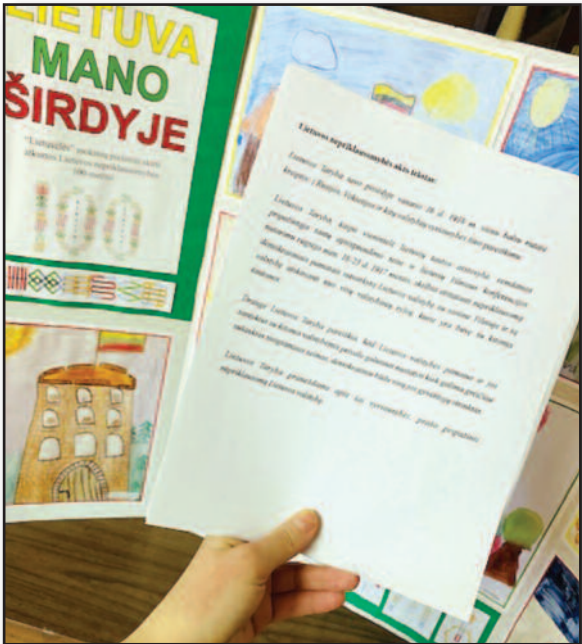
Šventės rengėjai Gintautas Steponavičius, Ramutė Kemežaitė-Kazlauskienė (k.) ir Violeta Rutkauskienė (d.) su svečiais iš „Naujos kartos“ lituanistinės mokyklos.

Žanetos Steponavičienės nuotraukos

Lietuvos trispalvė – iš geltonų, žalių ir raudonų skėčių.

Lituanistinės mokyklos „Lietuvėlė“ nuotraukos

Vyresnieji mokiniai patys galėjo perskaityti 1918 Vasario 16-osios Nepriklausomybės aktą.

Lituanistinė mokykla „Lietuvėlė“ šventė 101-ąsias Lietuvos valstybės atkūrimo metines

SIMONA PETRAUSKAITĖ

Šeštadienį kaip ir visa Lietuva, taip pat ir JAV LB mokykla „Lietuvėlė“ minėjo 101-ąsias Lietuvos valstybės atkūrimo metines. Kaip ir kiekvieną šeštadienio rytą, „Lietuvėlėje“ diena prasidėjo Lietuvos valstybės himnu, „Tautiška giesmė“, bet šį kartą mokiniai himną atliko rankose laikydami geltonus, žalius ir raudonus skėčius, iš kurių sukūrė Lietuvos trispalvę.

Visa diena buvo skirta paminėti šią iškilią datą, todėl netrūko šokių, dainų ir šventinio šurmilio! Po himno ir mokyklos vadovės Auksės Motto šventinės kalbos mokiniai kartu su mokytoja Simona, skambant lietuviškai muzikai, šoko pasipuošę tautine simbolika. Vyriausias mokinsys Petras plevėsavo Lietuvos trispalve, mažųjų rankose plazdėjo vėliavėlės, o kitų – mirgėjo geltoni, žali ir raudoni skėčiai!

*Mūs kalba pati gražiausia,
Mūs kalba pati skambiausia,
Jei nebūtų šios kalbos,
Tai nebūtų Lietuvos!
Linkime visiems kalbėti,
Vardą Lietuvos minėti.
Lietuvėle tu graži,
Nes pasaulyje esi.*

Šiuo video sveikinimu „Lietuvėlės“ mokiniai sveikino viso pasaulio lietuvius, perduodami žinią, kad visi mes esame Lietuvos tauta, kalbantys viena kalba, turintys bendrus papročius, bendras šaknis.

Vyko ir integruotos lietuvių kalbos ir istorijos pamokos. Mažiausieji mokyklos mokiniai analizavo ir spalvino Lietuvos trispalvę. Vyresnieji skaitė ir nagrinėjo 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje Lietuvos Tarybos, kurią sudarė 20 signatarų, pasirašytą Lietuvos nepriklausomybės aktą, skelbiantį, kad Lietuvos Taryba: „atstatanti nepriklausomą, demokratiniais pamatais su-

Daug žinojau apie Lietuvą, bet kad lietuvis per metus suvalgo 110 kilogramų juodos duonos – dar nebuvau girdėjęsi.

tvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis”.

Vėliau mokiniai skaitė Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės sveikinimo kalbą, o pamokos baigėsi interaktyvia viktorina „101 klausimas apie Lietuvą“. Viktorina buvo sudaryta iš geografijos, kultūros, lietuvių kalbos ir istorijos klausimų. Mokiniai įrodė, kad žino Lietuvai svarbius įvykius, tradicijas. Bet jie sužinojo ir naujų, įdomių faktų, pavyzdžiui, kad lietuvis per metus suvalgo 110 kg juodos duonos!

Visą dieną šurmuliavo džiaugsmas, skambėjo lietuviškos dainos, mokiniai deklamavo eiles apie Lietuvą, jos laisvę, gamtą ir garbę esant nors mažos, bet stiprios tautos dalimi!

Simona Petrauskaitė – „Lietuvėlės“ mokyklos praktikantė, Vilniaus universiteto absolventė.

Baltimorės Lietuvių namuose – senosios Lietuvos eksponatai.

Vasario 16-oji – su istoriniu prieskoniu

SEVERIJA NARKUTĖ

Lietuviai Jungtinių Amerikos Valstijų sostinėje Washingtone ir jo apylinkėse paminėjo ir džiaugėsi atkurtos Lietuvos Valstybės švente. Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas, lydimas ambasados darbuotojų, vasario 15-osios vakarą svečiavosi Lietuvių namuose Baltimorėje, o sekmadienį dalyvavo lietuviškose šv. Mišiose Nekaltosios Sampratos Nacionalinės šventyklos bazilikoje, kuri

yra didžiausia katalikų bažnyčia šiaurės Amerikoje ir kurioje yra įrengta Šiluvos koplyčia. Pasibaigus Mišioms, visi dalyviai buvo pakviesti dalyvauti JAV Lietuvių Bendruomenės kartu su Lietuvos ambasada JAV ir Lietuvių katalikų misija organizuotame Vasario 16-osios minėjime.

Apsilankymas Baltimorės Lietuvių namuose buvo apipintas istorijomis, kuriomis dalijosi iš Lietuvos kilęs Henry L. Gaidis. „Lietuvis yra ne tas, kuris kalba lietuvių kalba arba yra gimęs Lietuvoje, bet tas, kurio gyslo mis teka lietuviškas kraujas”, – sakė Lietuvių namų muziejaus prižiūrėtojas. Jo seneliai iš Lietuvos į Ameriką atvyko dar 1900 metais.

Lietuvių namų pastatas, kuris mūsų tautiečiams priklauso jau daugiau nei 100 metų, kadaise buvo Amerikos milijonierių nuosavybė, kurią lietuviai įsigijo už bendras lėšas – tad norėjo turėti patalpą, kurioje jie galėtų rinktis ir leisti laiką kartu. Šiame pastate kadaise lankėsi Jonas Šliūpas, kuris 1919 m. dalyvavo Versalio taikos sutarties paruošime, reprezentuodamas Lietuvą, bei laikinai palaikė Lietuvos ambasados veiklą Amerikoje. Antanas Smetona, Juozas Grinius ir Jonas Basanavičius taip pat yra buvę šių Lietuvių namų Baltimorėje svečiais.

Šiandien Lietuvių namai – ne tik muziejus, pilnas lietuviškų daiktų, kurių kiekvienas turi savo istoriją. Čia veikia ir seniausia Amerikos lietuvių bib-

lioteka bei restoranas, siūlantis įvairiausių lietuviškų patiekalų, gėrimų ir kuriame galima bent minutimis trumpam sugrįžti į mylimą gimtinę.

Vasario 16-tosios išvakarėse gausus lietuvių būrys susirinko šiuose Lietuvių namuose paminėti visai Lietuvai svarbios datos. Ambasadorius JAV R. Kriščiūnas sveikino visus su švente ir priminė, kad šie metai atneša labai daug jubiliejų: Gediminaičių deklaracijai sukanka 70 metų, 70 metų švenčia NATO, 15 narystės metų šioje organizacijoje švenčia Lietuva. Šiemet švenčiame ir 15 metų narystės Europos Sąjungoje, o taip pat Baltijos kelio 30-ąją sukaktį. „Visi šie dalykai veda prie vieno: jeigu nebūtų buvę tų 1918 metų Vasario 16-osios, nebūtų ir visų šių gražių jubiliejų. Yra svarbu atsiminti, kaip toli nukeliavome ir kiek mes svarbių dalykų atlikome”, – sakė ambasadorius.

Severija Narkutė – St. Edward’s University Austin, Texas studijavo politinius mokslus ir atstovavo universiteto merginų krepšinio komandai; šiuo metu atlieka praktiką LR ambasadoje Washingtone.

Apsilankymas istoriniame pastate, kuriame kadaise lankėsi svarbūs lietuvių tautos istorijos veikėjai.
LR ambasados JAV nuotraukos

Parengė Vitalius Zaikauskas

Kurs Lietuvos ir Lenkijos gynybos ministrų tarybą

Vilnius (Prezidentūros inf.). Planuojama įkurti Lietuvos ir Lenkijos gynybos ministrų tarybą, pranešė prezidentės patarėjas Nerijus Aleksiejūnas.

„Numatoma sukurti gynybos ministrų tarybą, kuri rinktųsi mažiausiai kartą per metus ir prižiūrėtų tuos mūsų gynybinius klausimus“, – sakė patarėjas, komentuodamas numatomą Dalios Grybauskaitės vizitą į Lenkiją.

Pasak N. Aleksiejūno, pagrindinis

šio vizito akcentas bus gynybos ir saugumo klausimai. Lietuvos ir Lenkijos prezidentai planuoja paskelbti bendrą deklaraciją saugumo klausimais.

Tai leis dar glaudžiau bendradarbiauti abiejų šalių brigadoms siekiant apginti vadinamąjį Suvalkų koridorį.

Suvalkų koridoriaumi vadinamas maždaug 100 kilometrų pločio Lietuvos ir Lenkijos pasienio ruožas, jis iš Vakarų ribojasi su Rusijos Karaliaučiaus kraštu, o iš Rytų – su Baltarusija.

Balsavimo kabinose nebeliks užuolaidų

Vilnius (BNS) – Balsavimo kabinose siekiant skaidrumo per rinkimus nebeliks užuolaidų, o užtikrinti balsų slaptumui permatomos balsadėžės taps matinėmis.

Balsavimo kabinos turės būti įrengtos taip, kad matytųsi, ar rinkėjas neatlieka neteisėtų veiksmų, tačiau kartu užtikrinant slaptumą turės nesimatyti, ką jis žymi biuletenyje.

Visa kita išlieka kaip ir ankstes-

niuose rinkimuose: balsavimo kabinos bus atskirtos viena nuo kitos pertvaromis, pakankamai šviesios ir su iškabinta rinkėjų informavimo medžiaga.

Anot VRK, turimos savivaldybių balsadėžės turės būti apkljuotos matine plėvele, kad nebūtų matyti jų turinio ir būtų išsaugotas rinkėjų balsavimo slaptumas.

Artimiausi rinkimai vyks kovo 3 dieną – į savivaldybių tarybas.

Nacionalinis diktantas vyks kovo 8 dieną

Vilnius (LRT.lt) – Tarptautinis suaugusiųjų ir moksleivių raštingumą skatinantis konkursas – Nacionalinis diktantas – šiemet bus rengiamas jau dvyliktą kartą. Kovo 8-ąją, 11 val. r., diktantas bus transliuojamas per LRT radiją ir internetu. Užsienio lietuvių ben-

drumenės iš organizatorių gaus diktanto įrašą ir diktantą galės rašyti patogiu laiku – kovo 9–10 dienomis.

Konkurso dalyviai varžosi raštingiausio moksleivio, raštingiausio suaugusiojo bei raštingiausio užsienio lietuivio kategorijose.

Pasaulio architektai kurs koncertų salę

Vilnius (Savivaldybės inf.) – Praseda tarptautinis Nacionalinės koncertų salės architektūrinės idėjos konkursas. Architektai iš viso pasaulio kviečiami projektuoti būsimą vieną svarbiausių sostinės erdvių ir teikti savo pasiūlymus Vilniaus miesto savivalybei.

Idėjų konkursas tęsis iki birželio, o 2021 metais prasidėtų kelerius metus truksiančios pastato statybos. Planuojama, kad į pirmą koncertą vilniečiai ir miesto svečiai naujojoje salėje bus pakviesti jau 2023 m., kai švęsime Vilniaus 700 metų gimtadienį.

Profesionalai kviečiami dalyvauti tarptautiniame architektūriniame konkurse ir projektuoti daugiau nei pastatą – tikimasi, kad „Tautos namų“ vardu pavadintoje salėje vyks išpuilingi, pasaulinio garso kultūriniai renginiai, o ši erdvė virs Europos kultūros židiniu.

„Tai unikali idėja ir proga viso pasaulio architektams prisidėti prie Vilniaus istorijos kūrimo. Organizuoti tokius tarptautinius konkursus yra labai atsakinga ir sunku. Tačiau istorija rodo, kad būtent toks kelias veda į sėkmę. UNESCO, kartu su Lietuvos architektų sąjunga, darė viską, kad atsirastų sąlygos tokiems konkursams. Manau, šiandien Vilniui istorinis įvykis“ – sakė Tarptautinės architektų sąjungos generalinis sekretorius Serban Tigan.

Architektūrinio konkurso dalyviai turės suprojektuoti patį pastatą,

„Tautos namai“ turėtų virsti europinio lygio koncertine erdve. 15 min. nuotr.

dvi koncertines sales, erdves barams, erdvų vestibulį su vaizdu į išpuilingas miesto panoramas ir patalpas įvairiai kitai kultūrinei veiklai.

Numatomas koncertų salės projektavimo paslaugų ir statybos darbų biudžetas siekia 52 mln. eurų.

Pateiktas idėjas architektūriniam konkursui vertins tarptautinė komisija: architektai ir kiti profesionalai iš Austrijos, Ispanijos, Nyderlandų, Šveicarijos ir Lietuvos.

Architektūrinės idėjos konkursas tęsis pusmetį – siųsti idėjas, užduoti klausimus architektų galės iki 2019 m. birželio 25 d., rugsėjį numatomas rezultatų paskelbimas ir siųstų projektų paroda visuomenei. Pagal sostinės savivaldybės parengtas architektūrinės idėjos konkurso sąlygas, naujajame pastate bus iki 1.700 vietų didžioji ir 500 vietų mažoji koncertų salės.

Rūtai Kilmonytei Lee suteikta Lietuvos pilietybė

Vilnius (Diena.lt) – 82-ųjų metų lietuvių kilmės Hollywoodo aktorei Rūtai Mary Kilmonytė-Lee suteikta Lietuvos pilietybė.

Rūta Kilmonytė gimė Kanadoje, nuo 1948 metų gyvena JAV. R. Lee yra sukūrusi apie šimtą vaidmenų, daug

kartų pasirodžiusi įvairiose televizijų laidoose ir serialuose.

R. Lee suteikta žvaigždė Hollywoodo šlovės alėjoje Los Angeles. Prezidentas Valdas Adamkus 2006 metais R. Lee skyrė ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžį.

Kreipėsi į teismą dėl nepaprastosios padėties įvedimo

New Yorkas (ELTA) – Kalifornija ir dar 15 Amerikos valstijų kreipėsi į teismą dėl JAV prezidento Donald Trump sprendimo įvesti nepaprastąją padėtį.

Ieškinyje teigiama, jog D. Trump neturi teisės naudotis nepaprastąją padėtimi, kad gautų lėšų sienai Meksikos pasienyje statyti, nes tokios išlaidos yra Kongreso kompetencija.

Prezidento sprendimą teismui apskundė Kalifornijos, Colorado, Connecticuto, Delawaro, Hawajų, Illinojaus, Maino, Marylando, Michigano, Minesotos, Nevados, New Jersey, Naujosios Meksikos, New Yorko, Oregono ir Virginijos valstijos.

ES rengia naujas sankcijas Rusijai

Briuselis (ELTA) – Europos Sąjunga (ES) naujomis sankcijomis reaguos į paaštrėjusį Ukrainos konfliktą. ES užsienio reikalų įgaliotinė Federica Mogherini po ministrų susitikimo Briuselyje patvirtino, kad pasiektas politinis susitarimas šiuo klausimu.

ES planas numato išplėsti sąrašą asmenų, kuriems bus uždrausta atvykti į ES ir bus išaldytas čia esantis jų turtas. Formalų sprendimą dėl sankcijų įgyvendinimo po teisinės patikros priims ES Ministrų taryba. Parengiamieji darbai, anot F. Mogherini, bus baigti ateinančiomis dienomis.

Rusija siunta: „Facebook“ blokavo puslapį

Maskva (ELTA) – „Facebook“ blokavo populiarią puslapį, valdomą Rusijos valstybinės televizijos kanalo RT, pranešė kanalo vyriausioji redaktorė Margarita Simonian, vadindama šį „Facebook“ žingsnį žiniasklaidos laisvės pažeidimu.

„Turėjome antrinį anglišką projektą ‘In The Now’. Projektas buvo neįtikėtinais populiarus – 2,5 mlrd. peržiūrų ir 4 mln. sekėjų vien ‘Facebook’!“, – rašė M. Simonian.

Pasak jos, CNN televizijoje pasirodęs pranešimas, neva projektą fi-

Vasario 15 dieną JAV prezidentas D. Trump pareiškė nusprendęs paskelbti nacionalinę nepaprastąją padėtį dėl situacijos Jungtinių Valstijų ir Meksikos pasienyje, kad būtų galima kovoti su nelegalia migracija ir nusi-kalstamumu.

Nepaprastosios padėties paskelbimas leistų D. Trump padidinti asignavimus sienai JAV ir Meksikos pasienyje statyti, kadangi Kongresas biudžete šioms tikslams numatė tik 1,375 milijardo dolerių vietoj prezidento prašomų 5,7 milijardo.

D. Trump planuoja skirti tvoros Meksikos pasienyje statybai apie 8 milijardus dolerių.

Ukrainos užsienio reikalų ministras Pavelas Klimkinas jau 2018 m. gruodį prašė ES šalių skelbti papildomas sankcijas Rusijai. Konkrečiai jis norėjo baudžiamųjų priemonių tam tikriems asmenims ir sankcijų Rusijos uostams.

Pastarąją Ukrainos konflikto eskalaciją sukėlė konfrontacija Juodojoje jūroje. Rusijos pakrančių apsauga lapkričio pabaigoje jėga neleido trims Ukrainos karo laivams plaukti Kerčės sąsiauriu Azovo jūroje. Laivai su jų įgulomis buvo sulaikyti. Jūreiviai iki šiol yra už grotų.

nansuoja Rusijos valstybė, lėmė „mūsų blokavimą‘Facebook’ nedelsiant! Visai nepareiškus jokių kaltinimų“.

Sausį „Facebook“ pašalino per 500 puslapių ir paskyrų iš Rusijos, kuriuose buvo vykdomi koordinuoti melagingi veiksmai. Daugelis pašalintų paskyrų buvo susijusios su valstybinės naujienų agentūros „Sputnik“ darbuotojais. Beje, „Sputnik“ taip pat yra valdoma M. Simonian. Sausį „Facebook“ tikino, kad blokuoti puslapiai buvo sukurti, „siekiant klaidinti kitus“.

Britų žvalgybos vadovas apie „Huawei“

Miunchenas (ELTA) – Jungtinė Karalystė (JK) neturėtų pasikliauti tik vienu įrangos tiekėju diegiant naująją 5G mobilųjį ryšį, tačiau „Huawei“ situacijoje nėra lengvų atsakymų, teigia JK karinės žvalgybos tarnybos (MI6) vadovas Alex Younger.

Nors kol kas nėra paviešinta įrodymų apie „Huawei“ grėsmę, o bendrovė visus kaltinimus neigia, kelios Vakarų šalys jau apribojo „Huawei“ prieigą prie savo rinkų.

Paklaustas, ar Jungtinė Karalystė bandys suvaldyti „Huawei“ galimai keliamą pavojų, o ne tiesiog uždraus telekomunikacijų įrangos tiekėją, A. Younger Miunchene tikino, esą tai yra gana sudėtingas klausimas.

Mirė drabužių dizaineris K. Lagerfeld

Paryžius (ELTA) – Būdamas 85 metų amžiaus mirė visame pasaulyje pripažintas drabužių dizaineris Karl Lagerfeld.

Garsaus drabužių dizainerio, mados namų „Chanel“ kūrybos vadovo K. Lagerfeld sveikata jau kurį laiką buvo prasta.

K. Lagerfeld mados namams „Chanel“ vadovavo nuo 1983 metų. TheLocal.de nuotr.

ŽEMĖJE IR DANGUJE

Ar norėtumėte, kad uodai ir erkės išnyktų?

Pastaraisiais metais mokslininkai įspėja dėl kai kurių gyvūnijos atstovų nykimo. Nors atrodo, kad vabzdžių nepasiilgtume, drastiškai jų mažėjant visame pasaulyje, mokslininkai įspėja, kad tai gresia katastrofišku visų ekosistemų žlugimu.

Naujai pasirodžiusioje 73-jų tyrimų apie vabzdžių mažėjimą visame pasaulyje apžvalgoje rašoma, kad apie 40 proc. visų vabzdžių rūšių gresia išnykimas. Palyginimui pasakytina, kad kai kurios rūšys nyksta aštuonis kartus greičiau nei žinduoliai, paukščiai ir ropliai.

Vabzdžiai atlieka svarbų vaidmenį gyvūnų mitybos grandinėje, jie apdulkina augalus, perdirba maistingas medžiagas aplinkoje. Jeigu vabzdžiai išnyks, kartu su jais išnyks ir kiti gyvūnai – o tai didžiausia problema, galvojant apie pasaulį, kuriame visi galime gyventi.

„Mūsų darbas atskleidė drastišką vabzdžių mažėjimą, kuris gali baigtis 40 proc. vabzdžių rūšių pasaulyje išnykimu per kelis ateinančius dešimtmečius“, – rašo tyrimo autoriai Francisco Sanchezas-Bayo iš Sydney universiteto ir Kris Wyckhuys iš Queensland universiteto.

Pasak tyrėjų, vabzdžiai nyksta, nes dėl žmonių veiklos – žemės ūkio, pesticidų naudojimo ir pan. – netenka

arealo. Tyrimų, kurių dauguma – iš Europos ir iš Šiaurės Amerikos, duomenims, „visame pasaulyje vabzdžių įvairovei kyla grėsmė“. „Jei neimsime kitais būdais gaminti maisto, per kelis dešimtmečius vabzdžiai apskritai išnyks, – rašo tyrėjai. – To poveikis planetos ekosistemoms mažų mažiausiai katastrofiškas.“

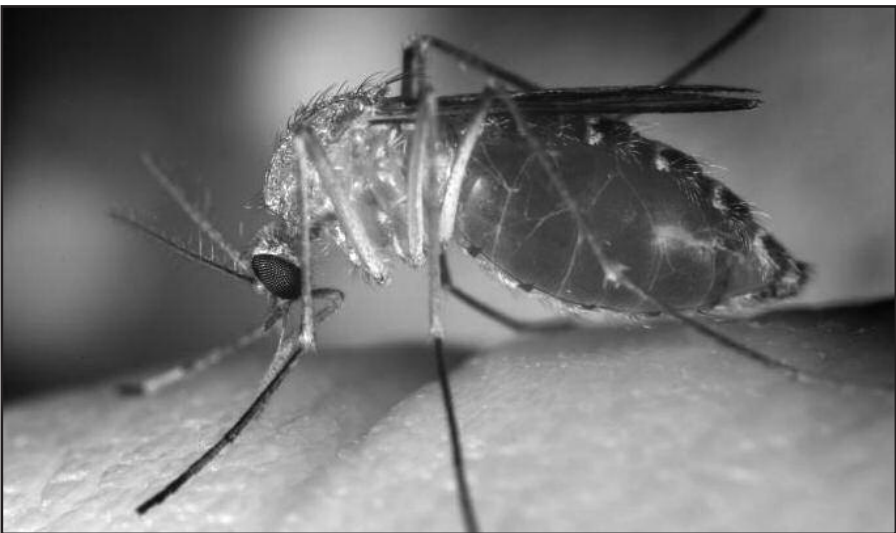
Tyrėjai pabrėžia – vis aktyviau užsiimant žemės ūkiu, vabzdžiai naikinami, vietoje anksčiau buvusios augmenijos dabar ištisi laukai stovi pliki. Kiti nepalankūs veiksniai – didėjanti urbanizacija, klimato kaita, tarša, invazinių rūšių, kurios minta vabzdžiais, gausėjimas.

Apžvalgos autoriai pabrėžia, kad kai kurioms vabzdžių rūšims klimato atšilimas į naudą, bet tropinių regionų vabzdžiams padidėjęs karštis kenkia.

„Dėl pasaulinio atšilimo kai kurių drugelių rūšių populiacija šiaurės Europoje padidėjo, geografiškai prasiplėtė jų gyvenama teritorija, bet dėl šios grėsmės mažėja maždaug pusės pasaulio vabzdžių populiacija ir jai gresia išnykimas“, – rašo tyrėjai.

Tyrimų analizė parodė, kad labiausiai nukentėjo drugeliai ir kandys, o tai pirmiausia turės įtakos jais mintantiems gyvūnams – paukščiams, ropliams, amfibijoms ir žuvisms.

Pasak tyrėjų, reikalingi išsamesni tyrimai, kai kurių vabzdžių priešams

Geriau nenorėti, kad išnyktų mus erzinantys ar kankinantys vabzdžiai. Vikipedija nuotr.

nykstant, dalis rūšių gali pagausėti, pvz., tarakonai, vaisinės muselės, bet, biologo, gamtosaugininko Dave Goulson iš Sussexo universiteto JK teigimu, bendra tendencija akivaizdžiai rodo grėsmę vabzdžiams.

„Visi turėtume sunerimti, nes vabzdžiai svarbūs kiekvienam maisto tinklui, jie apdulkina didžiąją dalį augalų, saugo žemę, perdirba maistingas medžiagas, kontroliuoja kenkėjų kiekį ir pan. Patinka ar nepatinka vabzdžiai, mes, žmonės, be jų neišgyvensime“, – pabrėžė biologas.

Jau esame girdėję panašių išspėjimų. Pernai paskelbto tyrimo duomenimis, keliose pasaulio vietose grėsmingai sumažėjo vabzdžių. Dabar aiš-

ku, kad vabzdžių nyksta visame pasaulyje ir kad būtina imtis priemonių.

Vabzdžių nykimas – dalis to, ką mokslininkai vadina šių laikų masiniu nykimu. Žymiai mažėja visų gyvūnų ir augalų, toks mažėjimas užfiksuotas tik penkis kartus per pastaruosius keturis milijonus metų.

Ankstesnius gyvūnų ir augalų masinius išnykimus sukėlė ledynmečiai, ugnikalnių išsiveržimai, bet dabartinis augalijos ir gyvūnijos nykimas sukeltas žmonių veiklos, pabrėžia mokslininkai. Biologai ir mokslininkai ragina riboti poveikį planetai ir iš pagrindų keisti žemės ūkio veiklą, kol dar nėra per vėlu.

Delfi.lt

Kinija susirūpino genų redagavimu

Kinijos švietimo ministerija paprašė universitetų tikrinti visus genų redagavimo tyrimus ir pateikti vyriausybei ataskaitą, rodančią, kad vykdomi moksliniai darbai neperžengia etinių ribų.

Nurodymas atėjo po to, kai mokslininkas He Jiank šokiravo pasaulį pareiškęs, kad redagavo naujagimių dvynių mergaičių genus, kol šios dar buvo embrionų stadijoje. Jo pareiškimas buvo sutiktas kritiškai tiek visame pasaulyje.

Universitetų prašoma ypatingai atkreipti dėmesį į tyrimus, atliekamus kartu su ligoninėmis ir tarptautinėmis institucijomis, susijusius su embriono gonocitų linijos redagavimu – kai modifikuojamos reprodukcinės ląstelės, ir atsiradę pokyčiai perduodami palikuonims.

Nors technika buvo ištobulinta

2012 m. Jungtinėse Valstijose, pirmiausia ją išmėgino kinei – sėkmingai išbandydami su beždžionėmis, laboratoriniais embrionais, neskirtais gimdymui, ir suaugusiais vėžio pacientais. Kinijos vyriausybė pareiškė, kad He Jiank nepaisė 2003 m. įvestų nuostatų, reglamentuojančių apvaisinimą *in vitro*, kuriais draudžiama naudoti pakeistų genų embrionus reprodukcijai.

Jungtinės Valstijos neleidžia naudoti „CRISPR“ gonocitų linijai redaguoti. Ir nors JAV reguliuotojai neuždraudė suaugusių žmonių genų redagavimo, FDA šiems pasiūlymams skyrė ypatingą dėmesį, nurodydama bandymus atidėti keliems mėnesiams ir pirmiausia atlikdama nuodugnų reguliacinį patikrinimą.

„Bloomberg News“

Genų redagavimas kelia labai didelių etinių klausimų.

Scanpix nuotr.

Izraelis pirmą kartą į Mėnulį pasiųs zondą

Nedidelį aparatą „Beresheet“ į orbitą iškels „Tesla“ vadovo Elon Musk astronautikos bendrovės „SpaceX“ raketa „Falcon-9“.

Zondo nusileidimo tikimasi po septynių savaitių balandžio 11-ąją. „Beresheet“ yra Mozės 1-osios Biblijos knygos pavadinimas hebrajų kalba. Izraelis po didžiųjų šalių JAV, Rusijos ir Kinijos yra ketvirtoji

valstybė, kurios kosminis aparatas nusileis Mėnulyje.

Automatiškai valdomas 585 kg svorio ir pusanthro metro aukščio kosminis aparatas Mėnulyje iškels Izraelio vėliavą ir tirs magnetinį lauką. Projektas paskelbtas nacionaliniu projektu.

Zondo kūrimas atsiėjo 84 mln. eurų. Kaštus pirmiausiai padengė privatus aukotojai, pirmiausiai – Izraelio milijardierius Morris Kahn.

Delfi.lt

JAV nori grįžti į Mėnulį ir ten pasilikti

JAV norėtų kiek įmanoma greičiau grįžti į Mėnulį – ir likti čia visam laikui. Tai pareiškė JAV kosmoso agentūros NASA vadovas Jim Bridenstine. „Svarbu, kad mes kiek galima greičiau grįžtume į Mėnulį, – sakė jis. – Šį kartą, kai skrisime į Mėnulį, mes pasiliksim“.

Nebus taip, kad mes paliksim vėliavas ir pėdų atspaudus, tada keliausime namo ir 50 metų negrįšime“, – kalbėjo J. Bridenstine, turėdamas omenyje ankstesnes JAV misijas į Mėnulį. Priešingai „nei visos kitos šalys pasaulyje“, JAV „tvariai“ vykdys Mėnulio programą, „kad žmonės galėtų reguliariai skristi ten ir grįžti“.

Po to, kai 1972 metais su „Apollo 17“ misija Mėnulyje nusileido Eugene

Cernan, šiame Žemės palydove nebuvo vienas JAV astronautas. Grįžti į Mėnulį, NASA vadovo duomenimis, turėtų pavykti iki 2028 metų. Pasirengimui NASA iki 2024-ųjų į Mėnulį ketina paleisti nepilotuojamą erdvėlaivį.

JAV prezidentas Donald Trump remia NASA, pasirašė direktyvą, kuri numato ne tik JAV astronautų sugrįžimą į Mėnulį, bet ir pilotuojamą misiją į Marsą – galbūt ketvirtajame dešimtmetyje.

Taip pat Kinija planuoja bazę Mėnulyje, iki 2022 metų – kosminę stotį orbitoje ir marsaeigį.

Sausio pradžioje Kinijai pavyko pirmą kartą tolimojoje Mėnulio pusėje nutupdyti zondą „Chang’e 4“, kuris čia renka duomenis.

Delfi.lt

Euro ir kitų valiutų santykiai (2019 metų vasario 20 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,88 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,63 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,67 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,14 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,61 €

„Nupiešiu Lietuvą“

Atkelta iš 6 psl.

Šventės meninė programa priminė vaikų deklamuojamų eilėraščių, skaitomų pasakojimų ir tautinių šokių grupių „Rusnė“ (vad. Nijolė Černiauskienė) bei „Laumė“ (vad. Vaida Indriliūnas) šokių pynę. Skaitė ir deklamavo penkiametė Rusnė, penktokai Neda, Tomas, Jokūbas, Mantas... Visi mokyklos vaikai dainavo ir linksmiai reagavo į šventės trimetės viešnios pastangas padiriguoti baigiamajai dainai „Nupiešiu Lietuvą“. Svečiai vaišinosi, kalbėjosi ir džiaugėsi, kad tokią dieną galėjo susiburti kartu ir pabūti kaip viena didelė šeima.

Susikurs nauja apylinkė?

Šiomet į Vasario 16-osios renginį atvyko net 26 Wisconsin gyvenantys lietuviai! Tai – pastarųjų metų pastangų vaisius, nes Waukegan-Lake County LB valdyba jau kurį laiką į savo organizuojamus renginius aktyviai kviečia aplinkui gyvenančius lietuvius. Po truputėlį, pavieniui ar grupelėse, dalyvauti bendruomenės renginiuose atvykdavo ir Wisconsin pietryčiuose gyvenantys lietuviai. Užsimezgė bendravimas, ryšiai stiprėjo

Minėjimo svečiai ir šeimininkai.

ir jų kulminacija tapo šių metų Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas.

Pasibaigus šventinei programai dalyviai neskubėjo skirstytis: buvo kuo pasidžiaugti, apie ką pakalbėti, pasitarti. Kadangi šiuo metu Wisconsin valstijoje nėra užregistruotos veikiančios lietuvių apylinkės, Waukegan-Lake County LB valdybos iniciatyva buvo surengtas nedidelis susirinkimas. Jo metu Wisconsin lietuviai buvo supažindinti su JAV LB struktūra, veikimo principais. Jiems buvo įteiktos 2018 m. išleistos knygelės apie JAV LB ir informacija apie JAV LB Tarybą. Susirinkimo metu Waukegan-Lake County valdybos nariai pasiūlė visokeriopą pagalbą įkuriant Wisconsin LB apylinkę. Susi-

domėjimas pasiūlyta pagalba ir gauta informacija leidžia spėti, kad jau gana greitai JAV LB apylinkių gretas gali papildyti dar viena nauja apylinkė. Nuoširdžiai linkime sėkmės!

Lietuviškos veiklos planai nesustoja nei akimirksniai. Nors iki rugpjūčio

23 d. dar toli, LŠSI atstovai supažindino Waukegan-Lake County LB valdybą su rudenio organizuojama švente, skirta Baltijos kelio 30-čiui. Buvo aptarti su šventės rengimu susiję klausimai.

„Draugo“ inf.

Ž. Steponavičienės nuotr.

MANO VIRTUVĖ

Vasara žiemą

Varškėčiai su mėtomis ir braškių padažu

Reikės:

- 200 g (7 oz) varškės
- 1 kiaušinio
- 3 valg. šaukštų šviežių smulkintų mėtų
- 1 valg. šaukšto cukraus
- 1/2 puodelio miltų
- aliejaus kepimui
- mėtų lapelių papuošimui

Padažui:

- 500 g (1 sv) braškių
- 2 valg. šaukštų grietinės
- 4-5 valg. šaukštų cukraus
- braškių papuošimui

Varškę pertrinti per sietelį, įmušti kiaušinį, įberti cukrų, smulkintas mėtas ir viską išmaišyti. Maišant po truputį berti miltus, kol gausis minkšta tešla (miltų geriau nepadauginti, nes varškėčiai bus kieti). Formuoti varškėčius (kaip kotletukus) ir dėti juos ant miltų pabarstytos lentos.

Keptuvėje įkaitinti aliejų ir apkepti varškėčius iš abiejų pusių.

Padažui skirtas braškes nuplauti ir sutrinti šakute. Ant uogų užberti cukraus, uždėti grietinės ir išmaišyti.

Varškėčius patiekti su padažu, papuošti braškėmis ir mėtų lapeliais.

Kvėpės visi namai!

Jūsų Indrė

PALAIMINTOJO
J. MATULAIČIO
MISIJA

SRIBOS PIETŲS

Surinktas pelnas bus skiriamas
Carito maitinimo tarnystės programai,
remiančiai sriubos valgyklas Lietuvoje.

Kovo 17 d. 12:30 v. p. p.
Pasaulio lietuvių centro
Pokylių salėje
14911 127th St
Lemont, IL 60439

Dėkojame visiems, kurie atsiliepiate į Viešpaties raginimą sušelpsti alkstančiuosius.

Prašome užsiregistruoti iš anksto Matulaičio misijos raštinėje
tel.: (630) 257-5613, taip pat (630) 888-5013 ir matulaitismission@gmail.com.
Siūloma auka - \$20 (suaugusiems), \$5 (vaikams) ir \$50 (šeimai).

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarti galima angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Vasario 23 d., šeštadienį, St. Petersburg,** FL Lietuvių klube svečiuosis pokštaujantys aktoriai – lietuvių teatras iš New Yorko „Pokštininkai“, kurie rodys humoristinį spektaklį „Nuoma ir trys kiaušiniai“. Vakaronės pradžia – 6 val. v. **Vasario 24 d., sekmadienį,** 1 val. p. p. Klubo salėje vyks tradiciniai pietūs, o po jų – kitas „Pokštininkų“ spektaklis – komedija „Vakaronė piniginėje“. Užsakymus priima: Rita, tel. 847-502-4291, RitaBezdicek@hotmail.com arba Ramutė, tel. 727-687-1061 ir Raminta – Kr@yahoo.com

■ **„Cantilena“,** dvylikos moterų ansamblis iš Ukmergės (vad. Daiva Petrikienė, koncertmeisterė Audra Bernadišienė), **kovo 8 d.,** penktadienį, 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje atliks dainas pagal iš-eivijos kompozitorių Fausto Strolis ir Broniaus Budriūno muziką. **Kovo 10 d.,** sekmadienį, 1 val. p. p. viešnios atliks liaudies ir šiuolaikinių lietuviškų dainų programą Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke.

<http://draugokalendarius.org>

„Žaibas“ – Madisono tarptautiniame festivalyje

Vasario 23 d., šeštadienį, „Overture Center for the Arts“ patalpose Madison, WI (201 State St. vyks tarptautinis festivalis, kuriame įvairių tautybių meniniai ansambliai atliks savo šalių dainas bei šokius. Festivalyje pasirodys ir lietuvių tautinių šokių ansamblis „Žaibas“ – 3:30 val. p. p. Capitol teatre. Madisono-Vilniaus susigiminiavusių miestų draugija prie savo stalo parodų salėje teiks informaciją apie draugijos veiklą. Laukiame visų!

PAL. JURGIO MATULAIČIO MISIJOS

UŽGAVĖNIŲ BLYNAI

KOVO 5 D. NUO 4:30-7:30 VAL. V.

PLC BANYS ŠEIMOS SALĖJE

VISI KVIEČIAMI

AUKA: \$10 SUAUGUSIEMS, VAIKAMS - NEMOKAMAI

SKAUTAI KVIEČIA VISUS Į TRADICINĘ

KAZIUKO MUGĖ

#MUGEMADNESS

KOVO 3, 2019

9:00 V.R. ŠV. MIŠOS

10:15 V.R. ATIDARYMAS

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE

14911 EAST 127TH ST.,

LEMONT, IL

NORINTYS PREKIAUTI MUGĖJE,
SKAMBINKITE SESEI AUDRAI BROOKS 708-334-3982
ARBA RAŠYKITE: KAZIUKOMUGECHICAGO@GMAIL.COM
[HTTP://KAZIUKOMUGE.SKAUTAI.NET/](http://kaziukomuge.skautai.net/)

www.draugofondas.org

4545 W 63 St., Chicago, IL 60629

2 YR IRA 2.75%
3 YR IRA 3.00%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org

NCUA www.clcu.org

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

„DRAUGO“
prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“
internete be jokio papildomo mokesčio.
Pageidaujantys turėtų parašyti
apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį

sustok...

pasiklausyk

lietuvių meno ansamblis

DAINAVA

2019 m. kovo 2 d. 7 val. v.

Trinity Christian College Ozinga Chapel Auditorium
6601 W. College Drive, Palos Heights, IL 60463

BILIAI suaugusiems \$25 iš anksto, \$30 koncerto dieną / jaunimui iki 17 m. \$10
Pirkti www.dainava.us / 800-838-3006 / lietuviškose parapijose / PLC raštinėje